

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 5. Vtrum, si quis confessus ei, qui habet potestatem absoluendi à
reseruatis, fuerit oblitus confiteri reseruata, maneat reseruatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

vt non possit diuidi: ergo cum inferior non habeat potestatem in peccata reservata, nec sententia possit ferri in sola non reservata, cum absolutio debeat esse integra, nihil efficit. Tertio: quia censura reddit incapacem absolutionis. Hæc sententia videtur satis consentanea verbis Concilij.

Verum quia est admodum dura, magis probatur nobis contraria, quæ est communior Doctorum, scilicet, confessionem & absolutionem esse validam, etiam si pœnitens habeat casum ratione culpæ vel censuræ reservatum, eumque confiteatur non habenti potestatem in illum casum, modo bona fide sic confiteatur, & Sacerdos iurisdictionem habeat saltè in aliqua eius peccata mortifera. Ita Nauarrus cap. 9. nu. 4. & 7. & in Capit. Fratres, de Penitentia dist. 5. num. 45. & 50. vbi citat multos alios: & Caietanus verbo, Absolutionis impedimenta, & verbo Confessionis iteratio. Victoria quaest. 3. de Excommunicatione. Idem tenet Henricus Quodlib. 1. supra. Durandus dist. 17. quaest. 15. num. 8. Paludanus, Gabriel, Antoninus, Siluester, Ioannes Medina.

Probatur; Quia aliqui plurimi fideles grauius deciperentur cum magno salutis periculo, idque sine vlla culpa. Perique enim Parochi & Confessores per orbem ignorant censuras & casus reservatos, vnde sine discrimine absoluunt ab omnibus. Si hæc absolutio esset irrita propter reservationem, fideles nihil ex ea perciperent fructus, & præterea tenerentur confessiones suas omnes repetere: quod sanè maximam perturbationem conscientijs, & damnum animabus adferret. Accedit: quod fideles non possint scire, an Parochus habeat potestatem absoluendi à censuris, vel à casibus reservatis: vnde sine omni suâ culpâ priuarentur fructu Sacramenti, etiam si facerent omnia, quæ humano more facere debent, & possunt: quare meritò semper essent anxij. Et confirmatur: quia reservatio debet fieri ad adificationem, & non ad destructionem, vt dicit Concilium Trident: atqui si sic esset, facta esset in destructionem. Quare existimandum est, Ecclesiam in huiusmodi casibus tacito consensu dare iurisdictionem inferioribus, sicut dat ijs qui non habent titulum, nisi coloratum, vt Pœnitentes possint absolui à culpa & à censurâ ad effectum Sacramenti consequendum, non tamen à reservatione, sic vt maneant postea obligati se sistere superiori, vbi intellexerint casum reservatum fuisse. Hoc enim modo consultitur fidelium salutem, & nihilominus casuum reservatio consequitur suum finem.

Vnde ad Primum Respondeo: Sacerdotem inferiorem extra articulum mortis nihil posse in casibus reservatis. Primò, Nisi Ecclesia, tacito consensu, ratione bonæ fidei pœnitentis, det illi iurisdictionem, quasi per modum transeuntis. Secundo, & melius: nihil posse licitè, & eo modo, vt tollat reservationem. Hinc tamen non sequitur absolutionem esse irritam, si detur, quando Pœnitens bonâ fide procedit, quamuis Sacerdos peccet eam dando; sicut dictum est de eo, qui habet titulum coloratum. Si tam pœnitens sciret Sacerdotem non posse, non esset valida absolutio: tum quia tunc non subesset illa ratio concedendi iurisdictionem; tum quia peccaret petendo à Sacerdote, quod sine peccato non potest præstare.

Aduertendum autem est: Concilium signanter dixisse, inferiores sacerdotes, id est, inferiores Episcopis, nihil posse in casibus reservatis extra articulum mortis, quia iure communi possunt Episcopi absoluere à casibus reservatis Pontifici, etiam extra articulum mortis, scilicet quando ad eum non patet facilis aditus ob aetatem, sexum, debilitatem, vel aliam iustam causam, vt patet in Capitulo, De cetero: & Capitulo, Ea nascitur: & Capitulo, Quod de his, de Sententia excommunicationis. Postea tamen sic absolutus, cessante impedimento, tenetur se præsentare Pontifici; vt patet ex eisdem locis.

Ad Secundum: Respondeo, Non diuidi hoc iudicium; quia inferiori censetur data potestas in hoc casu, tacito quodam Ecclesiæ consensu, quâ validè quidem, etsi non licitè, absoluit eum, qui bona fide ei confitetur: Potest etiam concedi illud iudicium diuidi, & Sacerdotem non rectè facere, tamen validè, quia in aliqua habet potestatem directam.

Ad Tertium: Excommunicatio pœnitentis non reddit illum incapacem absolutionis à peccatis, sicut neque gratiæ & iustificationis, sed solum facit, ne quis licitè possit absolui à peccatis, vel aliud Sacramentum percipere ante absolutionem ab excommunicatione. Quare si ignorantia excuset illum, valida erit absolutio.

Dices: Si Sacerdos inferior non potest licitè absoluere pœnitentem à casibus reservatis, quid faciet pœnitens, si necessariò sit celebrandum, vel communicandum, nec possit adire superiorem? Respondeo: In hoc casu potest communicare contritus sine confessione, tanquam non habens copiam Confessoris.

Aduerte tamè, Quando aliqua talis necessitas vrget, nõ esse improbabile, Confessorè inferiorem posse licitè pœnitentem absoluere à casibus reservatis, si censuram annexam non habeant. Sic enim sentiunt plurimi Doctores supra citati, qui non solum tenent absolutionem esse validam, sed etiã Sacerdotem inferiorem posse sic absoluere, modo pœnitens non habeat censuram reservatam; tunc enim fatentur Sacerdotem non posse sine peccato. Teneri tamen pœnitentem postea illud peccatum reservatum confiteri superiori.

Non tamen videtur multum probabile, quidquid Caietanus & alij quidam dixerint, posse sacerdotem absoluere à casu reservato, etiam quando superior facilè adiri potest, & nulla necessitas vrget: nam Concilium Trident. satis apertè contrarium insinuat. Ratio est, quia si hoc esset permistum, tolleretur sollicitudo, quam Pœnitentes habere debent, vt absoluantur à reservatis.

Probabile est te posse confiteri & absolui.

Quid facies si nulla vrget necessitas.

D V B I V M V.

Utrum, si quis confessus ei, qui habet potestatem absoluendi à reservatis, fuerit oblitus confiteri reservata, maneat reservatio?

Respondeo: Plurimorum sententia est, non manere reservata, si oblitio pœnitentis fuit inculpata, ita vt non reddiderit irritam absolutionem: vnde postea à quouis Sacerdote habente aliquam in illum iurisdictionem posse absolui. Ita tenet Couarruias in Capit. Alma. 1. parte §. 11. num. 12. vbi citat multos alios, & Nauarrus in Enchirid. cap. 26. num. 12. & 13. Ratio est, quia ille Sacerdos habens potestatem, siue ordinariam, siue delegatam, intendit absoluere quantum po-

30 Contrariū est probabilius.

Ab incommodis.

Censetur Ecclesia hic tacite dare iurisdictionem.

31 Respondeo ad Tridentinum num. 29. citatum.

Episcopi possunt iure communi absoluere à reservatis Pontifici.

Respondeatur ad alia argumenta Richardi & Adizani.

32 In necessitate si non valet adire Superiorem, contere.

Probabile est te posse confiteri & absolui.

Quid facies si nulla vrget necessitas.

33 Probabile est non manere reservationem.

tum potest : ergo etiam à referuatis ; saltem quoad referuationem. Hæc sententia generatim est satis probabilis, & secura in praxi.

Fortè argumentum in contrariu.

Dices : Referuare peccatum , est adimere alijs potestatem absoluendi, & eam sibi retinere, & obligare pœnitentem ad sibi confitendum, vel alteri à se potestatem habenti, vt conueniens remedium & satisfactio debita adhibeatur : ergo non est in potestate, præsertim delegati, tollere illam referuationem, nisi pœnitens confiteatur reuera illud peccatum; quia delegatus non potest tollere obligationem à superiore impositam, nisi ex parte pœnitentis impleatur: ergo cum pœnitens non sit confessus illud referuatum, non potuit esse ablata referuatio: non enim liberatur quis obligatione confitendi superiori per hoc, quod indirectè ab aliquo peccato sit absolutus.

34 Sed excusat in iudicio.

Respondeo : Hoc argumentum conuincere ita esse in rigore. Verùm contraria sententia probabilis est, & introducta per quamdam *in iudicio*, ex tacito consensu superiorum, vt onus referuationis subditis sit facilius. Qui enim bonâ fide confessus est Sacerdoti habenti potestatem absoluendi à referuatis, virtute & implicite intendebat etiam referuata confiteri; & omnino confessus fuisset, si memoriæ occurrissent: quæ inculcata obliuio non debet ei tantum nocere, vt rursus debeat superiorem adire. Vnde ex quadam benigna interpretatione voluntatis superioris, id ei reputatur perinde atque si à referuatione absolutus esset: quare sufficit illud peccatum postea Parocho confiteri.

35 Si elegeris Confessorem vi Iubilæi.

Aduerte Primò : Satis certum esse tolli referuationem omnem quando quis virtute Iubilæi eligit Confessorem, à quo absoluatur ab omnibus referuatis: nam tunc censentur omnia peccata referuata fieri instar eorum peccatorum, quæ non sunt referuata.

Si casus referuatus propter excommunicationem.

Aduerte Secundò : Quando solum casus est referuatus ratione excommunicationis, probabilius esse tolli referuationem, etiam si per obliuionem peccatum non explicetur. Ratio est, quia potest quis directè absolui ab omni excommunicatione, etiam si causa non sit expressa in confessione. Vide Couarruuiam & Nauarrum locis citatis.

Si confessio fuerit inualida.

Aduerte Tertiò : Si pœnitens confessus sit Superiori, vel habenti potestatem absoluendi delegatam, peccata referuata desinere esse referuata, etiam si confessio fuerit inualida ob defectum doloris, integritatis, vel alium. Ita Antoninus 3. p. tit. 14. c. 18. §. 17. Siluester V. Confessio 1. q. 19. Caietanus verbo Casus referuatus. Ratio est, quia consecutus est finem referuationis, qui est, manifestare peccatum Superiori vel delegato, vt de eo iudicium ferre, & accommodatam pœnitentiam possit imponere.

DVBIVM VI.

Verum sola circumstantia mutantes speciem sint confitenda: an etiam aggravantes?

36 Quisdam negant circumstantias enormiter aggravantes esse confitendas.

Perique Doctores docent, illas quæ non mutant speciem, quantumuis intra eandem speciem aggravent, non esse necessariò confitendas. Vide Nauarrum in Cap. Consideret, de Pœnitentia dist. 5. in principio num. 6. vbi hanc sententiam tenet, & multos Doctores citat.

Hæc sententia, etsi probabilis sit ob auctoritatem illorum Doctorem : Verius tamen videtur,

eas circumstantias, quæ enormiter aggravant intra eandem speciem, esse necessariò confitendas. Explicatur exemplis: Primò : Si propter illam circumstantiam erat excommunicatio annexa Papalis, vel Episcopalis: vel si erat casus ratione culpæ referuatus. Vt percussus Clericum, est excommunicatus; sed si leuiter percusserit, potest ab Episcopo absolui; qui autem grauitur, à solo Papa absoluitur: tamen hæ circumstantiæ non mutant speciem. Sic qui furatur bona naufragantium, est excommunicatus; sine illa tamen circumstantia fures non sunt excommunicati. Vnde tales circumstantiæ sunt explicandæ: quod etiam coguntur fateri Auctores alterius sententiæ.

Verius est firmatur. Si propter eas est annexa excommunicatio.

Secundò: Quando peccatum recipit duplicem, vel triplicem, vel multiplicem malitiam in eadè specie. Vt si quis vno eodemque desiderio desiderauit occidere quatuor homines, vel desiderauit illicitè complexum quatuor mulierum: etsi enim materialiter sit vnus actus, sunt tamen formaliter quatuor malitiæ. Similiter, si quis interfecit Ioannem, vt posset interficere Petrum, non sufficit dicere, *occidi Ioannem, & volui occidere Petrum*; sed debet dicere, se occidisse Ioannem ob talem finem: quia occisio Ioannis duplici malitiâ homicidij contaminata est, scilicet intrinsecâ & extrinsecâ.

2. Si plures simul iunctæ malitiæ.

Tertiò: Quando ob materiæ quantitatem vnù peccatum contrahit vnâ malitiam, quæ pluribus in eadem specie æquiualeat: hoc enim perinde est ac si essent plura peccata numero distincta: nam furtum centum aureorum æquiualeat decem furtis decem aureorum.

3. Ob quætitatè malitiæ.

Quartò: Quando ratione quantitatis temporis, quo actus continuatur, eius malitia æquiualeat pluribus peccatis. Vt si quis vno mense fuisset occupatus ad vlciscendum se de inimico vt eum interficeret. Idem de profecutione puellæ &c.

4. Ob quætitatem temporis.

Nunc prob. Propositio: Primò: Nam sæpè fit, vt circumstantia intra eandem speciem plus malitiæ adferat, quàm si transferret peccatum in alienam speciem, aut esset duplex peccatum: sed, quando transfert in alienam speciem, est necessariò confitenda; similiter quando sunt duo peccata: ergo etiam, quando enormiter auget intra eandem speciem. Secundò : Si pœnitens non tenetur eas confiteri; ergo rogatus à Cōfessore poterit eas negare, saltem sine nouo peccato mortifero, quod tamen nemo concesserit. Consequentiâ patet: nam si Sacerdos interrogaret me de aliquo peccato veniali, possem negare me fecisse, saltem sic vt non peccarem mortiterè, quia non teneor illud confiteri: ergo similiter. Tertiò: Sine confessione talium circumstantiarum non potest Sacerdos cognoscere statim pœnitentis, nec imponere debitam satisfactionem: nam plurimū distat furtum trium aureorum, & trecentorum: homicidium subitò commissum ex ira, & commissum ex odio, diuturna machinatione.

37 Rationes dicte affectionis.

Dices: Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 5. de hæc re loquens, solum ait eas circumstantias confitendas, quæ speciem peccati mutant: ergo.

Respondeo: Concilium non dicit eas solas confitendas, sed tantum dicit eas confitendas, de cæteris nihil dicit, quia noluit hanc quætionem definire, sed solum affirmare id quod extra controuerham erat.

Dico Secundò: Circumstantiæ, quæ augent quidem intra eandem speciem, non tamen enormiter,

38